

& in varijs operibus edendis sustineo, & questuosas artes omitto, ut Deo gratitudinem in conseruatione huius sui doni ostendam. Tibi quoque Princeps Illustrissime, Marchio ALBERTE, Dux Prussia gratias ago, & agent alij non stolidi homines ad posteritatem, quod ut religionem, leges, disciplinam, ita & has artes, quæ religioni, & ciuili societati seruiunt, gubernatori tuendas esse censes, & nostra studia tua liberalitate foues. Nec verò dubium est olim quoq; sapientissimorum Regum hanc curam fuisse, ut posteris hanc sapientiam traderent, quos ut gratia posteritas meminisse posset, nomina eorum stellis attributa sunt. Ideo ab Atlante, Orione, Chirone, Perseo sideribus nomina facta sunt. Nam hi Principes viri cælestes motus obseruârunt, anni metas constituerunt, & ut ego existimo, insignes euentus præuiderunt, & recens tabula Alphonsina dicta sunt, quod sapientissimi Regis consilio, & liberalitate hæc doctrina restituta est, & tabula constructa sunt, quarum iam annis plus ducentis præcipuus usus fuerit. Eodem consilio & ego has Tabulas Prutenicas dici volui, ut sciret posteritas tua liberalitate, Princeps ALBERTE, nos adiutos esse, & tibi gratiam ab ijs, quibus profutura sunt, deberi.

Et si autem honorificum est relinquere nominis & virtutum memoriam in scriptis, historijs, in tropheis, in ædificijs, tamen multò splendidius est & gratius, habere monumenta in his pulcherrimis, & perpetuis corporibus, cælo & stellis quasi fixa, quas quoties aspiciunt homines docti, & bene morati, excitantur, primùm ut celebrent Deum conditorem huius mirandi operis, deinde ut gratias agant, quod monstrauit motus, postea etiam de beneficijs magnorum Principum, & scriptorum cogitant, quorum laboribus hæc sapientia conseruata & propagata est.

Cùm igitur & tuarum virtutum memoria in hac cælestium motuum doctrina posteris tradatur, spero tibi officium nostrum gratum fore. Artifices verò probaturos esse & voluntatem meam, & laboris magnitudinem, & opus ipsum, confido. Sciunt enim veteres tabulas cum phænomenis non ampliùs congruere, ac emendationem necessariam esse. Laboris verò magnitudo inde iudicari potest, quod nemo tot seculis tabulas emendatiores edidit. Vir doctissimus quem vel Atlantem, vel Ptolemaum alterum nominare possumus, Copernicus, etsi constitutis obseruationibus demonstrationes et motuum causas eruditissimè tradidit, tamen